

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2032, Chișinău, str.Aleco Russo 1
E-mail: office@competition.md, www.competition.md

DECIZIE

mun.Chișinău

din 30.06.2022

Nr.ASO-46

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018 și Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022,

analizând notificarea Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (în continuare - ODIMM) cu privire la schema de ajutor de stat acordat IMM-urilor beneficiare din cadrul Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea, din sectoarele cu impact semnificativ asupra creșterii economice a Republicii Moldova, depusă prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” cu nr.00744 din 11.05.2022, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURILOR DE SPRIJIN

1. ODIMM, în baza art.8 al Legii cu privire la ajutor de stat nr.139/2012 (în continuare – Legea cu privire la ajutorul de stat) și al Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, a notificat schema de ajutor de stat acordat întreprinderilor mici și

mijlocii (în continuare - IMM), beneficiare din cadrul Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea, din sectoarele cu impact semnificativ asupra creșterii economice a Republicii Moldova, care utilizează atragerea investițiilor ca factor de competitivitate în penetrarea piețelor internaționale. Urmează a fi menționat că, anterior măsurile de sprijin notificate constituiau o schemă de ajutor de minimis, însă din motivul că se estimează că vor exista ajutoare având un echivalent valoric peste pragul de 2.000.000 lei per beneficiar, acordat aceluiași beneficiar într-o perioadă maximă de 3 ani, furnizorul a notificat Consiliului Concurenței măsurile de sprijin care urmează a fi acordate în cadrul schemei examinate, cu anexarea formularului general și special de notificare a schemelor de ajutor de stat pentru IMM.

2. Notificarea a devenit efectivă la data de 17.05.2022.

3. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței la data de 31.05.2022, în conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, în vedere asigurării transparenței în procesul decizional.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

- Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
- Legea nr.166/2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”.
- Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.
- Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.
- Hotărârea Guvernului nr. 685/2012 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020.
- Hotărârea Guvernului nr. 511/2016 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.
- Hotărârea Guvernului nr. 828/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii.

- Hotărârea Guvernului nr. 381/2019 cu privire la aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.
- Hotărârea de Guvern nr. 439/2020 cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora.
- Regulamentul privind ajutorul de stat acordat întreprinderilor mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10 din 30/2013.
- Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013.
- Acordul de grant nr.81278709 încheiat între Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).
- Manualul operațional privind implementarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora.

III.BENEFICIARUL MĂSURILOR DE SPRIJIN

4. Potrivit art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
5. În cazul schemei examinate, beneficiarii măsurilor de sprijin pot fi doar IMM. Potrivit art. 4 alin. (1) al Legii nr. 179/2016, IMM se definesc ca fiind întreprinderi care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
 - a) au un număr mediu anual de salariați (numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune) de pînă la 250;
 - b) realizează o cifră anuală de afaceri (venituri din vânzări) de pînă la 50 de milioane de lei sau dețin active totale (active imobilizate și active circulante) de pînă la 50 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate.

6. Ținând cont de prevederile secțiunii 5 a Hotărârii de Guvern nr. 439/2020, beneficiarii programului sunt IMM înregistrate în Registrul persoanelor juridice din Republica Moldova, care întrunesc cumulativ următoarele criterii eligibile:

- activează pe piață de cel puțin 2 ani, demonstrează o creștere continuă și planifică să se extindă pe noi piețe de desfacere și/sau să substituie importurile de produse/servicii în Republica Moldova;
- demonstrează lipsa restanțelor față de bugetul public național;
- au potențial înalt de creștere, fiind din sectoarele cu impact semnificativ asupra creșterii economice a Republicii Moldova, care utilizează atragerea investițiilor ca factor de competitivitate în penetrarea piețelor internaționale;
- prioritate se va acorda IMM care introduc elemente inovative în procesul de producere, diversifică produsele/serviciile, în special, în cazul în care acestea substituie importurile sau au potențial de export.

7. Potrivit formularului general și special de notificare a ajutorului de stat prezentate de către ODIMM, au fost finanțați 13 beneficiari.

IV.DESCRIEREA MĂSURILOR DE SPRIJIN NOTIFICATE

8. Măsurile de sprijin urmează a fi acordate în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 439/2020.

9. Obiectivul primar al schemei, în conformitate cu prevederile art.5 alin (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, este ajutorul acordat IMM.

10. Prezentul Program se va desfășura pentru o perioadă de pilotare de 36 de luni, cu posibilitate de extindere a acestuia.

11. Suportul financiar în cadrul prezentului Program se va acorda IMM pe întreg teritoriul Republicii Moldova, cu respectarea următoarelor distribuiri: 30% din valoarea totală a bugetului prevăzut pentru municipiile Chișinău (20%) și Bălți (10%) și 70% - pentru celelalte localități.

12. În cadrul prezentului Program se acceptă spre finanțare toate domeniile de activitate prioritare economiei naționale cu excepția: activităților fiduciare și de asigurare; activităților fondurilor de investiții; activităților bancare, de creditare nebanară; activităților de schimb valutar și de lombardare; activităților din

domeniul imobiliar; activităților din domeniul educațional; comerțului cu amănuntul și cu ridicata; importului, producerea și comercializarea alcoolului; importului, producerea și comercializarea articolelor din tutun; producerii și distribuției gazelor, a electricității; serviciilor și asistenței tehnice militare, producerea produselor militare; serviciilor sociale și de sănătate; serviciilor de distribuție a apei, de colectare a deșeurilor și decontaminare; jocurilor de noroc și serviciile aferente.

- 13.** Conform secțiunii 6 a Hotărârii de Guvern nr. 439/2020, toate procedurile sunt stipulate în manualul operațional elaborat de ODIMM, care stabilește procedurile operaționale de implementare a Programului (instrucțiuni de orientare privind modul de depunere a cererilor, examinare a acestora, criteriilor de evaluare a cererilor și principiile de atribuire a finanțărilor în cadrul prezentului Program etc.).
- 14.** Solicitanții prezentului Program pot beneficia atât de suport consultativ, prin Business Voucher, cât și financiar, prin schema de Grant. Astfel, Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea a acestora este divizat în două compartimente distincte:

Pilonul I – Formarea competențelor antreprenoriale prin schema de Business Voucher, pentru achiziționarea serviciilor de dezvoltare a afacerii

- 15.** Emiterea Business Voucherului va fi efectuată în baza unui contract trilateral (ODIMM, antreprenor și prestatorul de servicii în afaceri-selectat prin desfășurarea unei proceduri de achiziție publică).
- 16.** *Serviciile eligibile pentru schema de Business Voucher sunt:* dezvoltarea imaginii corporative sau de produs (design de brandbook, ambalaj, etichete, site, video, consultanță cu privire la protecția proprietății intelectuale); dezvoltarea și integrarea sistemelor informaționale computerizare financiare, de management sau de producere (TC, CRM, ERP, CAD); implementarea standardelor internaționale de management al calității (ISO, HACCP, ECO Label); instruirea angajaților și dezvoltarea organizațională internă; reorganizarea proceselor de producere și etichetarea produsului finit; elaborarea planului strategic de dezvoltare, setarea

obiectivelor și acțiunilor de extindere; stabilirea procesului logistic și pregătirea documentelor de export.

- 17.** Valoarea Business Voucherului, integral finanțat din cadrul Programului, va constitui 50 000 lei. În cazul în care activitatea propusă de companie necesită finanțare adițională, beneficiarii pot obține un Business Voucher suplimentar, în sumă de maxim 50 000 lei, din care contribuția proprie a beneficiarului va constitui 40%.

Pilonul II – Suport financiar prin schema de Grant, în achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale pentru sporirea competitivității, productivității și internaționalizarea afacerii

- 18.** Beneficiarii înregistrați în prezentul Program vor prezenta planul de afaceri (conceptul de afacere și bugetul planificat pentru 3 ani) și formularul de participare. Solicitanții trebuie să prezinte un istoric al profitabilității companiei și să descrie viziunea strategică în planurile de dezvoltare ale întreprinderii. Solicitanții trebuie să demonstreze dovada contribuției proprii, care este egală cu cel puțin 50% din valoarea totală a investiției planificate.
- 19.** *Investițiile eligibile din cadrul proiectului investițional vor fi destinate pentru:* achiziționarea imobilizărilor corporale (echipamente, mașini, utilaje, instalații) și achiziționarea imobilizărilor necorporale (protecția și achiziționarea obiectelor de proprietate intelectuală, procurarea francizelor, licențelor, software). Investițiile referitoare la achiziționarea materiilor prime și a materialelor necesare procesului de producere constituie maximum 10% din suma finanțării nerambursabile, iar procurarea de spații destinate realizării activității pentru care s-a solicitat finanțarea constituie nu mai mult de 20% din valoarea finanțării nerambursabile oferite.
- 20.** Programul nu finanțează: solicitările de grant pentru acțiunile retroactive (care au fost deja finalizate); salariile personalului, arenda spațiilor, consumabile și alte cheltuieli administrative.
- 21.** Finanțarea se va realiza în baza unui grafic al debursărilor atașat la contractul încheiat între ODIMM și beneficiar. Procedurile și etapele de transfer sunt stipulate în manualul operațional al Programului.

- 22.** Valoarea minimă totală a proiectului investițional constituie 500 000 lei. Valoarea maximă a grantului nerambursabil este de 2 000 000 lei. Schema de Grant va funcționa în baza raportului de 50% investiții proprii și 50% grant nerambursabil.
- 23.** Procesul de monitorizare și evaluare are ca scop evaluarea realizării proiectelor investiționale, identificarea și diminuarea riscurilor care pot provoca situații de criză, determinarea tacticilor de comunicare cu beneficiarii de resurse financiare nerambursabile, precum și evaluarea impactului acestora:
- 1) procesul de monitorizare a beneficiarului este efectuat de către ODIMM;
 - 2) se va urmări respectarea condițiilor și utilizarea corespunzătoare a resurselor financiare oferite în calitate de finanțare nerambursabilă;
 - 3) perioada de monitorizare a beneficiarilor Programului va fi timp de 36 de luni din data transferării ultimei tranșe de resurse financiare nerambursabile;
 - 4) se vor realiza vizite de pre-finanțare, post-finanțare și monitorizare finală la expirarea perioadei de monitorizare, cu prezentarea de către beneficiar a tuturor documentelor justificative privind investiția efectuată.
- 24.** Totodată, antreprenorii care vor solicita credite de la instituții financiare în scopul asigurării contribuției proprii în cadrul prezentului Program și nu vor dispune de suficient gaj, vor putea beneficia de suport prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 828/2018.
- 25.** ODIMM emite garanții financiare în limita Fondului de garantare, cu aplicarea coeficientului de multiplicare aprobat anual de către Consiliul de coordonare. Termenul, plafonul, cuantumul, precum și produsele de garantare se actualizează, după caz, ținând cont de evoluția pieței financiare și documentele strategice din domeniul dezvoltării sectorului IMM și se înaintează de către ODIMM spre aprobare Consiliului de coordonare. IMM pot beneficia de garanții financiare emise de către ODIMM, în limita plafonului de 80% din valoarea creditelor solicitate de la entitățile din sectorul financiar. Odată cu adoptarea de către ODIMM a deciziei de acceptare a emiterii garanției financiare, beneficiarul garanției (entitatea din sectorul financiar) va semna cu solicitantul (întreprinderea) contractul de credit și contractele de gaj/ipotecă.

- 26.** Conform informațiilor prezentate de către ODIMM, în cadrul Programului și anume Pilonul I „Suport financiar prin schemă de Business Voucher” au fost acordate mijloace financiare nerambursabile în valoare de 1030,00 mii lei.
- 27.** Numărul total estimat al beneficiarilor în cadrul schemei de ajutor de stat este de 220 de întreprinderi, dintre care 200 vor beneficia de Pilonul I „Suport financiar prin schemă de Business Voucher” care au drept scop formarea și dezvoltarea capacităților antreprenoriale și 20 cu proiecte investiționale viabile pe piață ce vor beneficia de Pilonul II „Suport financiar prin schemă de Grant”.
- 28.** Până la data de 31 martie 2022 au fost realizate câte un ciclu de lansare a apelurilor, desfășurare a concursurilor, semnare a contractelor, precum și de acordare a asistenței IMM în procesul de implementare a proiectelor investiționale. Astfel, au fost aprobate 57 de proiecte investiționale (47 de proiecte accesare suport sub formă de Business Voucher și 10 proiecte sub formă de Grant). Valoarea totală a investițiilor urmare a implementării proiectelor investiționale va constitui 33 milioane lei, din care suma finanțării nerambursabile solicitată din bugetul de stat constituie 16 milioane lei. Implementarea proiectelor investiționale aprobate spre finanțare vor contribui la crearea și menținerea a circa 1 690 locuri de muncă.
- 29.** În prezent, există un proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 439/2020 ce aduce unele modificări procedurilor Programului. În partea ce ține de notificarea examinată, urmează a fi menționată propunerea de modificare a procedurii de emitere a Business Voucherului. Astfel, valoarea suportului acordat prin Business Voucher va constitui până la 80% din prețul serviciilor accesate, dar nu va depăși limita de 100 000 lei pentru o întreprindere.
- 30.** De asemenea, în Nota informativă la proiectul Hotărârii de Guvern nr. 439/2020, ODIMM a estimat anumiți indicatori de progrese în cadrul Programului, conform tabelului 1.

Indicatori	% companiilor din total beneficiare Program	
	Valori stabilite de Guvern	Valori previzionate urmare implementării Proiectelor investiționale propuse spre finanțare
Creșterea competitivității pe piața locală și externă	70%	90%
Creșterea cifrei de afaceri și a profitabilității cu cel puțin 10%	60%	90%
Aplicarea tehnologiilor de automatizare industrială	20%	60%
Implementarea standardelor internaționale	20%	50%
Menținerea locurilor de muncă și contribuția la majorare salariului mediu pe economie	60%	80% întreprinderi majorează nr.salariaților precum și salariul mediu pe companie
Aplicarea elementelor inovative	50%	70%
Majorarea exportului producției proprii cu cel puțin 10% și extinderea pe alte piețe de desfacere	20%	80%

Sursa: Nota informativă la proiectul Hotărârii de Guvern nr. 439/2020

V. EVALUAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

31. Potrivit art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunicatul Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, „ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a art. 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene”.

32. Pentru a constitui ajutor de stat, conform art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

1. este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă;
2. conferă beneficiarului un avantaj economic, care nu putea fi obținut în condiții normale de piață;
3. este acordată în mod selectiv;
4. denaturează sau riscă să denatureze concurența.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ – teritoriale sub orice formă

33. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului sunt două condiții separate și cumulative pentru existența ajutorului de stat.

34. *Imputabilitatea statului* – în cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj. Având în vedere că, ODIMM este autoritatea publică care acordă măsurile de sprijin examinate, se constată îndeplinirea condiției ce ține de imputabilitatea statului.

35. *Transferul resurselor de stat* - conform art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat, resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale reprezintă totalitatea patrimoniului, inclusiv sub formă de mijloace financiare, ce aparține statului, unităților administrativ-teritoriale, inclusiv unității teritoriale autonome Găgăuzia. Numai avantajele acordate direct sau indirect din resurse de stat pot constitui ajutor de stat. Transferul resurselor de stat poate lua multe forme, acestea fiind prevăzute în art. 6 al Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, se constată că măsurile de sprijin care urmează a fi acordate ÎMM, în cadrul Programului acordate de către ODIMM, prin suportul financiar nerambursabil reprezintă un transfer de resurse de stat.

36. Luând în considerare că cele două condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ, se constată că aceste măsuri *sunt acordate din resurse de stat*.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu putea fi obținut în condiții normale de piață

37. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj. Nu doar acordarea avantajelor economice pozitive este relevantă pentru

noțiunea de ajutor de stat, ci și scutirea de sarcinile economice poate să constituie un avantaj. Acesta se referă la toate situațiile în care operatorii economici sunt scutiți de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, iar nu cauza sau obiectivul intervenției statului

38. În partea ce ține de conferirea beneficiarilor un avantaj economic ce nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață, având în vedere că obținerea unei asemenea finanțări nerambursabile, nu putea fi obținută de către beneficiari în lipsa intervenției statului, precum și faptul că în urma finanțării beneficiarii au posibilitatea să-și îmbunătățească situația lor financiară, astfel se constată îndeplinirea și condiției *conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață*.

c) este acordată în mod selectiv

39. Nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor de stat, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.

40. Selectivitatea în cadrul acestei scheme de ajutor de stat existent, sub aspectul material trebuie analizată în aspect *de jure* și *de facto*. Selectivitatea *de jure* rezultă direct din criteriile legale pentru acordarea unei măsuri, care este rezervată în mod oficial doar anumitor întreprinderi, iar selectivitatea *de facto* poate fi rezultatul unor condiții sau obstacole impuse de stat pentru a împiedica anumite întreprinderi să beneficieze de pe urma măsurii respective. Același lucru este valabil și pentru cazul când, deși aparent se aplică tuturor întreprinderilor, sunt limitate de puterea discreționară a administrației publice.

41. Sub aspectul selectivității de jure, analizând Hotărârea de Guvern nr. 439/2020 se constată că măsurile de sprijin notificate sunt adresate doar IMM, pentru care sunt stabilite criterii concrete care permit de a beneficia de finanțarea.

42. Totodată, având în vedere existența unor criterii specifici de eligibilitate, acest fapt impune existența unui proces de selecție desfășurat de către ODIMM care se

va solda cu alegerea doar unui anumit număr de beneficiari eligibili. Astfel, *condiția selectivității se consideră a fi întrunită.*

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența

41. Pentru a se considera că ajutorul denaturează concurența, în mod normal, este suficient ca măsurile de sprijin să ofere beneficiarului un avantaj prin scutirea de cheltuieli pe care, în caz contrar, acesta ar fi trebuit să le suporte în cursul operațiunilor comerciale curente.

42. Având în vedere că, anterior a fost constată întrunirea condiției cu privire la existența avantajului economic pentru beneficiarii măsurilor de sprijin, se constată întrunirea și ultimei condiții.

43. Ținând cont de cele menționate, se constată că măsurile de sprijin întrunesc condițiile prevăzute la art.3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și constituie prin urmare ajutor de stat.

VI. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI DE STAT

44. Ajutorul de stat acordat ÎMM poate fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal, în conformitate cu art.5 alin.(1) lit.c) din Legea cu privire la ajutorul de stat, dacă acest ajutor de stat respectă prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat acordat ÎMM, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10/2013.

45. Scopul acordării ajutorului de stat este contribuirea la creșterea economică durabilă prin atragerea investițiilor, sporirea competitivității și a productivității ÎMM din Republica Moldova, precum și internaționalizarea acestora. Programul oferă o abordare integrată de susținere a ÎMM cu introducerea practicilor internaționale în vederea dezvoltării productivității și competitivității afacerilor autohtone.

46. În urma examinării și evaluării informațiilor prezentate în cadrul notificării, ținând cont de prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat acordat ÎMM, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10/2013, la capitolul costurilor eligibile, s-a constatat respectarea cerințelor prevăzute de prevederile specificate din Regulamentul menționat. Referitor la intensitatea ajutorului de stat ce urmează

a fi acordat în cadrul Pilonului I din Program, în cazul primului Business Voucher integral finanțat din cadrul Programului aceasta poate ajunge și la 100%, iar în cazul celui de al doilea Business Voucher, intensitatea maximală a ajutorului de stat poate ajunge la 60%, comparativ cu pragul de 50% prevăzut de pct.10 din Regulamentului privind ajutorul de stat acordat IMM, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10/2013. Totodată, proiectul de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 439/2020 prevede o intensitate maximal unică de 80% în cazul Business Voucherului integral finanțat în cadrul Programului.

47. Potrivit prevederilor pct.25 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat IMM, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.10/2013, măsurile de ajutor de stat acordate IMM-urilor care nu satisfac criteriile de compatibilitate prevăzute, se evaluează în conformitate cu prevederile Secțiunii 11 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013, adică prin analiza comparativă.

48. Evaluarea compatibilității ajutorului de stat prin analiza comparativă a efectelor negative asupra concurenței și efectelor pozitive ale ajutorului de stat, pornește de la contribuția acestuia la îndeplinirea unor obiective bine stabilite de interes public. La compararea acestor efecte se ține seama de impactul ajutorului asupra bunăstării sociale. Ajutorul de stat poate fi autorizat de către Consiliul Concurenței în cazul în care acesta contribuie la îndeplinirea unui obiectiv sau a mai multor obiective de interes public apreciată fie din punct de vedere al contribuției acestuia la creșterea eficienței, fie din punct de vedere al echității.

49. Potrivit art. 62 din Acordul de Asociere UE-Moldova, părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea privind politica industrială și antreprenorială, îmbunătățind astfel mediul de afaceri pentru toți operatorii economici, dar cu un accent deosebit pe IMM-uri. Cooperarea sporită ar trebui să îmbunătățească cadrul administrativ și de reglementare atât pentru întreprinderile din UE, cât și pentru cele din Republica Moldova care funcționează în UE și în Republica Moldova, și ar trebui să fie întemeiată pe politicile industriale și pe politicile privind IMM-urile

ale UE, ținând seama de principiile și de practicile recunoscute la nivel internațional în acest domeniu.

50.Conform proiectului Programului Național pentru Promovarea Antreprenoriatului și Creșterea Competitivității pentru anii 2022-2026, sectorul IMM din Republica Moldova se află în faza de dezvoltare, dispunând de un potențial înalt nevalorificat. Companiile mici și mijlocii prezintă 98,6% din numărul total de întreprinderi, dintre care aproximativ 85,4% sunt microîntreprinderi cu mai puțin de 10 angajați. Sectorul generează 60,1% din locurile de muncă, generând, în medie, 6 locuri de muncă per întreprindere și aproape 40% din volumul veniturilor din vânzări. Cota redusă a activităților industriale, productivitatea muncii relativ scăzută demonstrează că sectorul trebuie să fie susținut pentru a investi în procese organizatorice și de producție complexe și inovative.

51.În acest sens, se propune realizarea progreselor în următoarele direcții prioritare pentru perioada anilor 2022-2026, după cum urmează:

- facilitarea accesului la diferite tipuri de surse de finanțare, în special pentru IMM-urile cu potențial de creștere înalt și cele din regiuni;
- promovarea educației antreprenoriale, inclusiv prin ajustarea la cerințele specifice cu privire la competențe și abilități ale IMM-urilor;
- sprijinirea transformării digitale a IMM-urilor, inclusiv prin stimularea dezvoltării comerțului electronic, și adoptarea de noi tehnologii;
- stimularea creșterii exporturilor prin prisma internaționalizării IMM-urilor;
- sprijinirea activităților de inovare ale IMM-urilor;
- sprijinirea tranziției IMM-urilor către o economie verde și asigurarea implementării practicilor antreprenoriale durabile.

52.Strategia „Pentru o economie incluzivă, durabilă și digitală până în anul 2030” la rândul său are ca scop și sprijinirea sectorului IMM-urilor.

53.ODIMM a estimat următoarele efectele care vor fi obținute în urma acordării ajutorului de stat:

- facilitarea atingerii priorităților stabilite de politicile naționale legate de atragerea investițiilor în creșterea afacerilor, a competitivității și a productivității acestora;
- creșterea competențelor antreprenoriale privind dezvoltarea afacerilor și diversificarea produselor/serviciilor pe piețe de desfacere locale și/sau internaționale a cel puțin 1 000 de companii către anul 2023;
- cel puțin 5% din IMM vor produce produse/servicii și vor substitui importul acestora, în urma participării la prezentul Program;
- cel puțin 80% din IMM, participante în cadrul prezentului Program, vor promova produsele și serviciile sale prin intermediul platformelor electronice naționale și internaționale;
- creșterea volumului de investiții în economia națională cu cca 180 mil. lei și creșterea numărului partenerilor locali/externi cu 5%;
- creșterea productivității prin eficientizarea proceselor de producere și utilizarea eficientă a resurselor naturale, financiare și de capital uman, a materiei prime, și în același timp crearea unui spațiu pentru inovare și valoare adăugată, precum și alocarea resurselor în conformitate cu necesitățile de producere;
- creșterea gradului de încredere a investitorilor grație racordării politicilor la necesitățile prioritare și strategice ale IMM, identificate prin consultări publice și dezvoltarea parteneriatelor public-private;
- extinderea accesului la noi piețe datorită cererii sporite pentru produse mai competitive, adaptate în conformitate cu sistemul de standardizare favorabil IMM și ușor accesibil, orientat spre utilizarea normelor de etichetare a produselor.

55. Măsurile de sprijin acordate pot contribui la creșterea economică durabilă prin atragerea investițiilor, sporirea competitivității și a productivității IMM, oferind o abordare integrată de susținere a IMM cu introducerea practicilor internaționale în vederea dezvoltării productivității și competitivității afacerilor autohtone.

56. În urma evaluării măsurilor de sprijin notificate prin prisma prevederilor Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a

deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013, s-a constatat că acestea pot fi compatibile cu un mediu concurențial normal cu condiția respectării continue de către furnizor a cerințelor Regulamentului menționat.

57. Valoarea ajutorului de stat acordat de facto prin intermediul prezentei scheme va fi stabilită în urma raportării, în modul stabilit de art.19 alin.(3) al Legii cu privire la ajutorul de stat.

VII.EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

58. Conform Ghidului „Sprijinirea internaționalizării IMM-urilor” elaborat de Comisia Europeană, IMM-uri constituie coloana vertebrală a economiei europene. În cadrul UE, acestea reprezintă 99 % din totalul întreprinderilor, 67 % din totalul locurilor de muncă din sectorul privat, până la 85 % din totalul locurilor de muncă nou create și aproximativ 59 % din valoarea adăugată de economie. Realizarea de contacte internaționale deschide noi piețe pentru IMM-uri și are potențialul de a stimula considerabil competitivitatea și creșterea IMM-urilor.

59. Strategia UE pentru IMM-uri prevăzută în Small Business Act pentru Europa, lansată de Comisie în iunie 2008 și revizuită în anul 2011, a făcut apel la UE și la statele membre să sprijine IMM-urile și le-a încurajat să profite de creșterea piețelor din afara UE, în special prin acordarea de sprijin specific pieței și prin activități de instruire în domeniul afacerilor.

60. Urmează a fi menționat că, ajutoarele pentru investiții destinate IMM-urilor care își desfășoară activitatea pe teritoriul Uniunii Europene sau în afara acestuia sunt compatibile cu piața internă în sensul art. 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la art. 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei Europene din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

61. Comisia Europeană în urma examinării schemei de ajutor de stat acordat pentru servicii de consultanță în favoarea IMM-urilor, ce a fost notificată de către Irlanda

(cazul nr. SA.11330), prin Decizia sa cu nr. N477/2000 a considerat schema menționată fiind una compatibilă cu piața internă în conformitate cu art. 87 alineatul (3) din tratat.

Reieșind din constatările expuse și experiența Uniunii Europene, ținând cont de prevederile legislației Republica Moldova, în temeiul art.41 alin(1) lit.k) din Legea concurenței nr.183/2012 și art.10 alin.(2) lit.b) din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutor de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. Măsurile de sprijin acordate de către ODIMM întreprinderilor mici și mijlocii beneficiare din cadrul Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea, din sectoarele cu impact semnificativ asupra creșterii economice a Republicii Moldova, constituie ajutor de stat în sensul art.3 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012.
2. A autoriza schema de ajutor de stat acordat întreprinderilor mici și mijlocii beneficiare din cadrul Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizarea, din sectoarele cu impact semnificativ asupra creșterii economice a Republicii Moldova.
3. ODIMM va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei decizii, în vederea actualizării Registrului ajutorul de stat, conform art.19 din Legea cu privire la ajutorul de stat 139/2012.
4. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința ODIMM.
5. Partea dispozitivă a deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU
Președinte